

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
19.04.2021. - 23.04.2021.

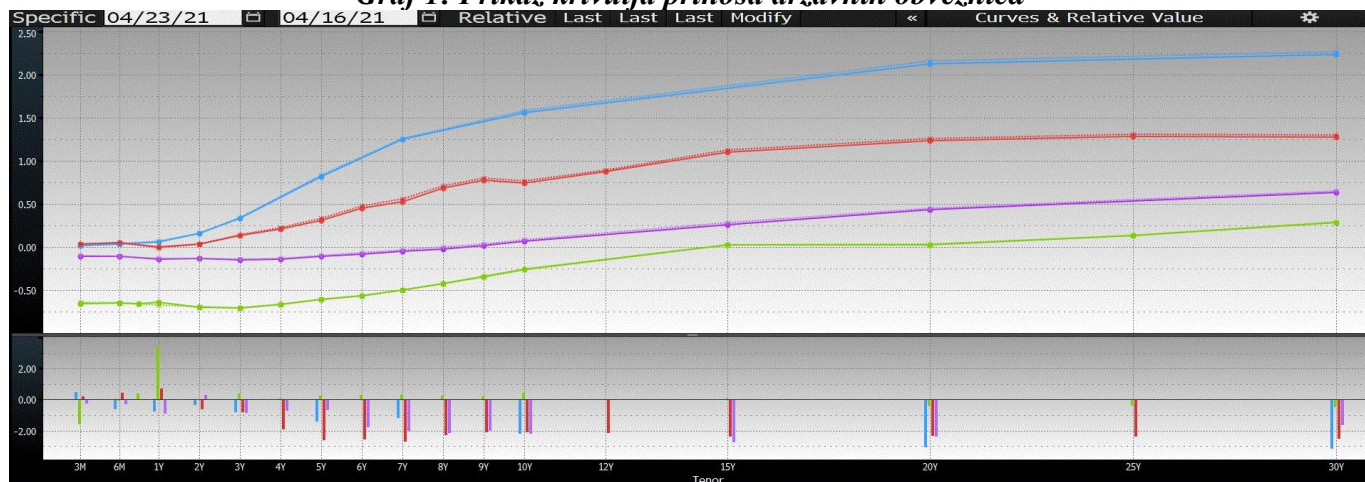
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan						
	16.4.21	-	23.4.21	16.4.21	-	23.4.21	16.4.21	-	23.4.21	16.4.21	-	23.4.21				
2 godine	-0,69	-	-0,69	→	0,16	-	0,16	→	0,04	-	0,04	→	-0,12	-	-0,13	↘
5 godina	-0,61	-	-0,61	→	0,83	-	0,82	↘	0,33	-	0,31	↘	-0,09	-	-0,10	↘
10 godina	-0,26	-	-0,26	→	1,58	-	1,56	↘	0,76	-	0,74	↘	0,09	-	0,07	↘

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	16.4.21	-	23.4.21	
3 mjeseca	-0,614	-	-0,623	↘
6 mjeseci	-0,652	-	-0,653	↘
1 godina	-0,641	-	-0,593	↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleno), SAD (plavo), Velike Britanije (crveno) i Japana (ljubičasto) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 23.04.2021. godine (pune linije) i 16.04.2021. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Pozitivne su vijesti o ubrzanju programa cijepljenja u Europi, a time i povećanim očekivanjima boljih ekonomskih izgleda, utjecale na rast prinosa obveznica eurozone početkom proteklog tjedna. Ipak, već narednog dana rastući broj zaraženih ublažio je entuzijazam oko globalnog ekonomskog oporavka, što je utjecalo na korekciju prinosa naniže. Do kraja tjedna nisu zabilježene veće promjene prinosa. Predsjednica Europske komisije Von der Leyen je izjavila da se EU nalazi na putu da postigne cilj da nabavi dovoljno cjepiva za 70% svih odraslih stanovnika do srpnja. U petak su objavljeni veoma pozitivni preliminarni podaci PMI indeksa za eurozonu.

Prošlog tjedna održana je sjednica UV ECB na kojoj je ostavljena nepromijenjena **aktualna monetarna politika**, što je u skladu s očekivanjima, kao i referentna kamatna stopa (0%), a potvrđeno je i da će kupovine u okviru PEPP programa u tekućem tromjesečju biti nastavljene ubrzanim tempom. Predsjednica Lagarde je izjavila da nije raspravljano o postupnom ukidanju hitnog programa kupovina

obveznica (PEPP) čak i ako ECB vidi znakove da ekonomija počinje da se „rješava“ pandemije, kao i da će ovaj program trajati najmanje do ožujka 2022. godine. Iz ECB je priopćeno da velike banke u eurozoni nisu adekvatno izvještavale o svojoj rizičnoj imovini u vrijednosti 275 milijardi EUR, tako što su upotrebljavale vlastite modele za kvantifikaciju potencijalnih gubitaka. Regulatori širom svijeta su od financijske krize iz 2008. godine počeli da kritikuju interne modele koje velike banke koriste za kalkulacije visine izloženosti bilance prema riziku, odnosno koliko im je kapitala potrebno.

Ustavni sud Njemačke je otvorio put da Njemačka odobri zakonodavstvo ratifikacije EU fonda oporavka, čime bi Njemačka postala 18. članica koja je izvršila ratifikaciju i dozvolila EU da nastavi sa pripremama raspodjele sredstava u drugoj polovici tekuće godine. U Italiji premijer Draghi bi sljedećeg tjedna trebalo da prezentira paket oporavka u vrijednosti 221 milijardu EUR za radikalno restrukturiranje ekonomije koja nastoji da izađe iz najdublje recesije od II svjetskog rata. Ovaj paket će se oslanjati na EU fond oporavka, a očekuje se da će Italija i Španjolska biti najveći primatelji sredstava navedenog fonda.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Odnos duga i GDP-a – EZ 2020. godina	-	98,0%	83,9%
2.	Bilanca tekućeg računa – EZ (u milijardama EUR) VELJAČA	-	25,9	34,7
3.	Output građevinskog sektora – EZ (G/G) VELJAČA	-	-5,8%	-2,6%
4.	Indeks povjerenja potrošača – EZ (prelim.) TRAVANJ	-11,0	-8,1	-10,8
5.	PMI kompozitni indeks – EZ (prelim.) TRAVANJ	52,9	53,7	53,2
6.	PMI indeks prerađivačkog sektora – EZ (prelim.) TRAVANJ	62,0	63,3	62,5
7.	PMI indeks uslužnog sektora – EZ (prelim.) TRAVANJ	49,1	50,3	49,6
8.	Industrijska proizvodnja – Austrija (G/G) VELJAČA	-	1,9%	-3,8%
9.	Industrijske prodaje – Italija (G/G) VELJAČA	-	0,9%	-1,6%
10.	Potrošnja stanovništva – Nizozemska (G/G) VELJAČA	-	-10,7%	-12,0%
11.	Proizvođačke cijene – Njemačka (G/G) OŽUJAK	3,3%	3,7%	1,9%
12.	Stopa nezaposlenosti – Nizozemska OŽUJAK	-	3,5%	3,6%

SAD

Tijekom proteklog tjedna najviši zvaničnici Ministarstva financija su se sastali sa 20 vodećih bankara kako bi razgovarali o infrastrukturnom planu predsjednika Bidena vrijednom 2,3 bilijuna USD i o načinima kako da iskoriste javno-privatna partnerstva za proširenje inkluzije u rješavanju ekonomskih problema. Predsjednik Feda Powell je izjavio da preniska inflacija šteti američkim porodicama i poduzećima, te da bi se inflacija mogla malo povećati, djelomično odražavajući privremene čimbenike kako ekonomija jača. Ekonomski paket podrške Bijele kuće vrijednosti preko 1 bilijuna dolara bi mogao biti prezentiran već u ovom tjednu, gdje se očekuje da će Biden najaviti niz povećanja poreza za bogate građane SAD, uključujući skoro duplo veće namete na kapitalnu dobit osoba koje zarađuju više od 1 milijun dolara, kako bi financirao masivne troškove brige o djeci i obrazovanje. Republikanci u Senatu su u četvrtak predložili vlastiti plan vrijedan 568 milijardi dolara, što je ispod razine potrošnje koju zagovara Bijela kuća. Prijedlog republikanaca je uglavnom usmjeren na tradicionalne infrastrukturne projekte, uz 299 milijardi dolara usmjerenih na ceste i mostove, 65 milijardi ka širokopojasnim mrežama, 61 milijardu dolara ka tranzitnim sustavima, te 44 milijarde dolara za aerodrome. S druge strane, plan Bijele kuće traži šira ulaganja u istraživanje i razvoj, subvencije za obnovu zgrada, te više sredstava za klimatske promjene.

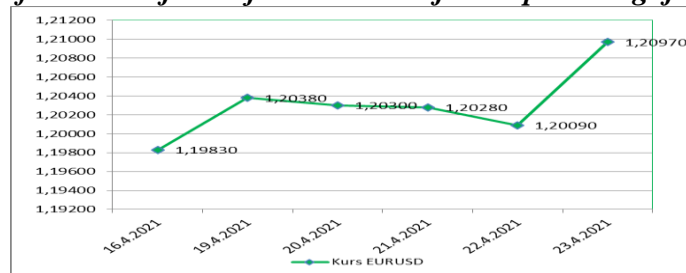
Uoči sastanka FOMC-a koji će se održati 27. i 28. travnja, tržišni analitičari ne očekuju promjenu monetarne politike, dok je predsjednik Feda Powell ponovio izjavu iz ožujka da će biti potrebno neko vrijeme da bi se postigao značajniji napredak. Republikanci bi mogli biti spremni da podrže program vrijedan čak 900 milijardi USD za potrošnju u infrastrukturi, što bi bilo manje i od polovice prijedloga financiranja predsjednika Bidena.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	MBA aplikacije za hipotekarne kredite	16. travnja	-	8,6%	-3,7%
2.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih	17. travnja	610.000	547.000	586.000
3.	Kontinuirani zahtjevi nezaposlenih	10. travnja	3.650.000	3.674.000	3.708.000
4.	Vodeći indeks	OŽUJAK	1,0%	1,3%	-0,1%
5.	Indeks prodaje izgrađenih kuća (M/M)	OŽUJAK	-1,8%	-3,7%	-6,3%
6.	PMI indeks prerađivačkog sektora P	TRAVANJ	61,0	60,6	59,1
7.	PMI indeks uslužnog sektora P	TRAVANJ	61,5	63,1	60,4
8.	Kompozitni PMI indeks P	TRAVANJ	-	62,2	59,7
9.	Prodaje novih kuća (M/M)	OŽUJAK	14,2%	20,7%	-16,2%

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD zabilježio rast sa razine od 1,1983 na razinu od 1,2097.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Tijekom proteklog tjedna objavljeni podaci o stanju inflacije u Velikoj Britaniji sugeriraju da inflacija postaje brža, te je tijekom ožujka zabilježen snažniji rast koji bi mogao značiti da bi se godišnja inflacija mogla uduplati pa bi mogla do kraja naredne godine biti iznad ciljane razine BoE koji iznosi 2%.

Istraživački centar „The Resolution Foundation“ je objavio da je velika vjerojatnoća da su kućanstva u Velikoj Britaniji doživjela mnogo veći udar prihoda tijekom pandemije Covid19 od kućanstava u Francuskoj i Njemačkoj. Prije početka krize je bila velika nejednakost, pa su najsiromašnija kućanstva u Velikoj Britaniji imala prihode 20% niže od istih u Francuskoj. Mreže socijalne sigurnosti i privatne štednje su također bile niže nego u Francuskoj i Njemačkoj. U međuvremenu, Velika Britanija je pokrenula neovisnu reviziju kapitala i pravila vlasničkog trgovanja koji su uvedeni nakog globalne financijske krize, jer želi da ojača globalnu konkurentnost grada Londona nakon Brexita.

Ministar financija Sunak je izjavio da pokreće novu radnu grupu Ministarstva financija i BoE kako bi koordinirali istraživanje uvođenja potencijalne digitalne valute središnje banke (CBDC). Digitalna verzija GBP, iza koje bi stajala BoE, bi potencijalno omogućila poduzećima i potrošačima da izravno drže račune u BoE i da zaobilaze druge posrednike prilikom plaćanja, te da na taj način povećaju ulogu središnje banke u financijskom sustavu. Iz Ministarstva financija je priopćeno kako će porezni obveznici platiti oko 120 milijuna GBP kako bi nadoknadili investitorima novac koji su izgubili nakon propadanja investicijske kompanije London Capital & Finance u 2019. godini.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Rightmove cijene kuća (G/G)	TRAVANJ	-	5,1%	2,7%
2.	Zahtjevi nezaposlenih za pomoć	OŽUJAK	-	10.100	67.300
3.	ILO stopa nezaposlenosti	VELJAČA	5,0%	4,9%	5,0%
4.	Inflacija (G/G)	OŽUJAK	0,8%	0,7%	0,4%
5.	Temeljna inflacija (G/G)	OŽUJAK	1,1%	1,1%	0,9%
6.	PPI izlazne cijene proizvodnje (G/G)	OŽUJAK	1,7%	1,9%	0,9%
7.	PPI ulazne cijene proizvodnje (G/G)	OŽUJAK	4,3%	5,9%	3,3%
8.	Maloprodaja (G/G)	OŽUJAK	3,5%	7,2%	-3,6%

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR dok je aprecirala odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio rast sa razine od 0,86576 na razinu od 0,87148, dok je tečaj GBPUSD povećan sa razine od 1,3832 na razinu od 1,3876.

JAPAN

Japan je proglasio izvanredno stanje u Tokiju, Osaki i još dvije regije, od 25. travnja do 11. svibnja, komplicirajući zadatak BoJ da u svom tromjesečnom izvješću procjeni pravac kretanja ekonomije. Očekuje se da će BoJ na sastanku koji se održava 27. travnja zadržati nepromijenjene novčane poticaje u svojim ekonomskim prognozama, a koji će vjerojatno biti glavni fokus pažnje sastanka nakon uvedenog ponovnog izvanrednog stanja. I dalje je neizvjesno da li će se Olimpijske igre u Tokiju održati, iako bi trebalo da počnu za manje od 100 dana, a bivši ministar financija Azumi je izjavio da je sada momenat da se ozbiljno razmotri da li da se otkažu ili odgode. BoJ bi mogla smanjiti prognoze inflacije za ovu fiskalnu godinu, u tromjesečnim projekcijama koje bi trebalo da budu objavljene ovog tjedna, čije bi smanjenje moglo reflektirati utjecaj na smanjenja naknada za mobilne telefone, za koje analitičari smatraju da bi moglo utjecati na smanjenje temeljne potrošačke inflacije čak za 0,6%. Agencija za dodjelu kreditnog rejtinga S&P je potvrdila rejting Japana (A+), navodeći visok suficit tekućeg računa i da očekuje postupni ekonomski oporavak od pandemije. Izgledi rejtinga su ostali „stabilni“, što reflektira očekivanja ove agencije da će Japan ostvariti prosječan nominalni ekonomski rast od oko 1,8% tijekom naredne 4 godine. Časopis MNI je objavio da zvaničnici BoJ vjeruju da bi očekivanja oko većih kamatnih stopa u SAD, zbog postpandemijskog brzog oporavka i manjak cjepiva mogao da dovedu do rastućih negativnih učinaka po krhke ekonomije koje se nalaze u razvoju.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Trgovinska bilanca (milijard.JPY)	OŽUJAK	493,2	663,7	215,9
2.	Izvoz (G/G)	OŽUJAK	11,4%	16,1%	-4,5%
3.	Uvoz (G/G)	OŽUJAK	4,7%	5,7%	11,8%
4.	Industrijska proizvodnja (G/G) F	VELJAČA	-	-2,0%	-2,6%
5.	Iskorištenost kapaciteta (M/M)	VELJAČA	-	-2,8%	4,7%
6.	Indeks tercijarne industrije (M/M)	OŽUJAK	0,5%	0,3%	-1,0%
7.	Porudžbine strojnih alata (G/G) F	OŽUJAK	-	65,1%	36,7%
8.	Stopa inflacija (G/G)	OŽUJAK	-0,2%	-0,2%	0,4%
9.	PMI indeks prerađivačkog sektora P	TRAVANJ	-	53,3	52,7
10.	PMI indeks uslužnog sektora P	TRAVANJ	-	48,3	48,3
11.	Kompozitni PMI indeks P	TRAVANJ	-	50,2	49,9

JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio rast sa razine od 130,36 na razinu od 130,49. JPY je aprecirao u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio pad sa razine 108,80 na razinu od 107,88.

NAFTA I ZLATO

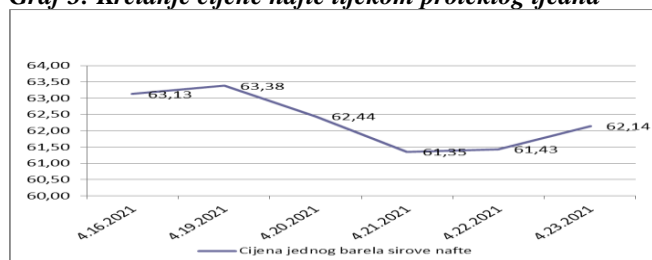
Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 63,13 USD (52,68 EUR).

Cijena nafte je tijekom proteklog tjedna imala tendenciju smanjenja. Početkom tjedna cijena se održavala na razini iznad 63 USD po barelu. Investitori su izražavali zabrinutost zbog utjecaja koji bi na potražnju za ovim energentom mogao imati rast broja zaraženih u Indiji i drugim zemljama, što je ograničilo dalji rast cijene. U narednim danima cijena je imala tendenciju smanjenja pod utjecajem općeg pada raspoloženja na tržištu, nakon što je ponovni rast broja zaraženih u nekim od najvećih svjetskih uvoznika nafte ukazao na neravnomjeran put ka oporavku. Sredinom tjedna su objavljeni podatci o stanju zaliha nafte u SAD koji su pokazali da je došlo do rasta zaliha za dodatnih 600.000 barela, što je bilo neočekivano. Analitičari su očekivali da će ukupne zalihe nafte biti smanjene na 4,4 milijuna barela. Nakon tih vijesti investitori su pokušali da pronađu bar male znakove oporavka tražnje za ovim energentom, posebno nakon signala da se pandemija širi u nekim zemljama, poput pojedinih azijskih država, što je utjecalo na blagi rast cijene nafte. Takav trend se nastavio krajem tjedna, kada je cijena nafte povećana pod utjecajem očekivanja da će ekonomski rast u Europi jačati kako se ublažavaju restrikcije zbog Covid19.

Cijena nafte je u ovoj godini povećana za 25% pod utjecajem napredovanja cijepjenja protiv Covid19, kao i zbog pažljivog upravljanja ponudom od strane OPEC+. Ipak, veći dio rasta cijene zabilježen je u prva dva mjeseca ove godine, a nakon toga se uglavnom održava na sadašnjoj razini.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 62,14 USD (51,37 EUR). Promatrano na tjednoj razini cijena nafte je smanjena za 1,57%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.766,88 USD (1.482,53 EUR).

Cijena zlata je početkom tjedna zabilježila pad, da bi do srijede imala tendenciju rasta pod utjecajem smanjenja prinosa američkih obveznica i pada indeksa dionica izazvanih rastom broja zaraženih virusom Covid19 u nekim zemljama. Pored zabrinutosti zbog širenja pandemije, tržište je postalo opreznije i kada su u pitanju prinosi na desetogodišnje obveznice SAD koji su se zadržali na najnižoj razini u posljednjih pet tjedana, što je još jedna podrška cijeni zlata. U pojedinim dijelovima svijeta povećan je broj zaraženih virusom, što je pojačalo tražnju za sigurnim investicijama poput zlata. Takve okolnosti su utjecale na to da se cijena zlata sredinom tjedna poveća na razinu od oko 1.790 USD po unci. Narednog dana cijena zlata je zabilježila pad, ali se i dalje nalazila na putu da zabilježi tjedni rast s obzirom na to da investitori procjenjuju signale ekonomskog oporavka, oporavka tražnje i optimizam na tržištu SAD. Tijekom trgovanja u petak cijena zlata je blago smanjena, jer su se investitori fokusirali na rezultate sastanka FOMC-a koji se završava 28. travnja, ali i na ekonomske podatke koji treba da budu objavljeni, dok dolar postupno slabi. Sastanak FOMC-a se završava u srijedu poslijepodne, kada će predsjednik Fed-a Powell ukazati na eventualne promjene u ekonomskim očekivanjima i prognozama. Tijekom prošlog mjeseca izvoz zlata iz Švicarske u Indiju i Kinu je povećan, ukazujući na obnovljenu tražnju za zlatom od strane krajnjih kupaca u ovim zemljama.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.777,20 USD (1.469,12 EUR). Na tjednoj razini cijena zlata je zabilježila rast za 0,04%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

